

(Hjortnæs)

vis overlade til de andre, så kan vi vaske vore hænder. Det er for billigt, hr. minister.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Nu synes jeg, hr. Hjortnæs kommer helt på afveje. Jeg har sagt klart heroppefra, at fjorden skal renses. Det har jeg også et ansvar for som miljøminister ud fra den holdning, der indtages i folketinget. Men hr. Hjortnæs glemmer, at den besluttende myndighed har sagt: det er vi enige i, og det vil vi gøre. Den ene løsning, som vi mener er den rigtige, står over for en anden løsning som et amtsråd mener når det samme mål. Det, jeg har sagt, er: såfremt amtsrådet ikke kan leve op til det ansvar og det løfte, må folketinget tage affære, men ikke før.

(Kort bemærkning).

Hjortnæs (S).

Ministeren overrasker mig desværre negativt. Jeg må opfatte ministerens ord sådan, at ministeren ikke på baggrund af debatten her i dag ønsker at tage et initiativ som f.eks. det, jeg pegede på. Ministeren vil altså afvente situationen indtil 1987.

Jeg synes ikke, det er at leve op til sit ansvar som miljøminister. Jeg synes ikke, det er at acceptere og tage konsekvenserne af den debat, der har været ført her i dag. Uanset om ministeren nu mener, at ansvaret i denne sag alene ligger ude hos amtsrådet, er det altså en kendsgerning, at den er her på folketingets bord for anden gang. Det er altså en sag, vi er temmelig optaget af, fordi vi alle sammen gerne – går jeg ud fra – vil have genetableret det gode miljø i Limfjorden. Derfor kan ministeren ikke bare sige: det skubber jeg hen til 1987. Vi må have lov til at forvente, at ministeren som ansvarlig for miljøområdet, også med baggrund i den debat, der har fundet sted her i dag, tager et direkte initiativ over for amtsrådet med henblik på at sikre, at vi får den miljømæssigt bedste løsning for det pågældende område.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg forstår ikke ministerens tyrkertro på det årstal, der hedder 1987. Det fremgår klart af det materiale, som er udarbejdet, at 1987 i hvert fald ikke er et årstal, man kan bruge til

noget som helst, hvis man går i gang nu, og det er ikke særlig sandsynligt, at de investeringer, der skal til i rensningsanlæggene, kommer i gang på denne side af 1985. Hvordan kan ministeren nu sige, at han vil komme efter dem i 1987, hvis vi allerede på forhånd kan se, at det ikke kan lade sig gøre, og da navnlig ikke på grundlag af den målsætning, som jeg stadig væk ikke kan få nogen kommentarer til?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg skal bare over for hr. Hjortnæs gentage, at jeg vedstår det ansvar, vi har med hensyn til at respektere de lokale myndigheders afgørelse i denne sag. Hvis denne afgørelse ikke fører til det resultat, som vi herinde fastholder det skal føre til, må folketinget gribe ind og sørge for, at resultatet opnås.

Hr. Hjortnæs siger, at jeg har afvist at tage initiativ herfra. Det har jeg overhovedet ikke kommenteret. Såfremt der i folketingsudvalget opstår ønske om, at jeg skal tage initiativer af en eller anden art, har jeg aldrig nogen sinde forestillet mig at ville afvise det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 44:

Forslag til folketingsbeslutning om vandløbslovens iværksættelse. (Tilvejebringelse af regulativer).

Af Lone Dybkjær (RV) m.fl.
(FremSAT 6/3 84).

Sammen med denne sag foretoges sidste sag på dagsordenen, nemlig:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 64:

Forslag til folketingsbeslutning om udformning af bekendtgørelse om klassifikation og registrering af vandløb og om regulativer for offentlige vandløb.

Af Camre (S) m.fl.
(Fremsat 16/3 84).

Forslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Begrundelsen for fremsættelsen af de to beslutningsforslag, som vi nu skal behandle, er i hovedsagen den samme: at landbruget efter forslagsstillernes opfattelse har fået en særstilling på bekostning af de miljømæssige interesser. Det socialdemokratiske beslutningsforslag går endda så vidt, at det pålægger mig at foretage ændringer i de regler, som er udstedt efter den nye vandløbslov.

I de senere år har det ofte været diskuteret, hvorledes balancen mellem folketinget og regeringen skulle være. Det er klart, at regeringen er underlagt folketingets styring, men man kan godt spørge, om det nu skal være praksis, at folketinget dykker helt ned i detaljerne i bekendtgørelsen.

Der er ikke med de pågældende bestemmelser i bekendtgørelsen og cirkulæret sket nogen ændret vægtning af de miljømæssige og landbrugsmæssige interesser. Af lovens formålsparagraf fremgår det, at loven tilstræber at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand. Der står også, at administrationen af loven skal ske sådan, at man tager hensyn til de miljømæssige krav til vandløbs kvalitet, som fastsættes i henhold til anden lovgivning.

Når jeg derfor i bekendtgørelse og cirkulære har lavet regler om, at der skal foreligge oplysninger både om landbrugsmæssige og miljømæssige forhold, når der laves regulativforslag, er det helt i overensstemmelse med lovens formål. Hvordan skulle myndighederne kunne administrere tilfredsstillende, hvis de ikke også havde muligheder for at analysere afvandingsforholdene?

Der er heller ikke pålagt de kommunale vandløbsmyndigheder nogen pligt til at vægte visse oplysninger tungere end andre. Bestemmelserne har alene til formål at opfylde det selvfølgelig ønske, at de afgørelser, der skal træffes af de lokale myndigheder, bliver truffet på så godt et grundlag som muligt. Jeg har fuld tillid til, at reglerne er egnede til dette, og at de lokale myndigheder vil foretage en fornuftig sagsbehandling og vurdering af de forskellige oplysninger.

Miljøministeriet har under de forhandlinger, der er i gang med de kommunale organisationer om udgifterne til regulativgennemgangen, præciseret, at der herved kun er pålagt vandløbsmyndigheden et meget beskedent merarbejde, som stort set kan indskrænkes til at rekvirere disse oplysninger fra arealdatakontoret, før de træffer en afgørelse. Såfremt det ved kommunernes og amternes arbejde med regulativerne eller på anden måde viser sig, at miljøministeriets opfattelse på dette område ikke er korrekt, er vi selvfølgelig indstillet på at tage spørgsmålet op til en fornyet forhandling med de implicerede parter.

Udformningen af reglerne har været en balancegang. Der har været ført omfattende forhandlinger med mange forskellige myndigheder og organisationer. Disse har haft vidt forskellige synspunkter, og det har ikke været muligt at tilgodese dem alle. Formålsbestemmelsen i loven er udtryk for et kompromis mellem de landbrugsmæssige og de miljømæssige interesser. Med de regler, som nu er lavet, er disse interesser afvejet over for hinanden, således som det var forudsat. Kritikken af reglerne forekommer mig uforståelig, detailpræget og ubegrundet.

Formanden:

Ordføreren vedrørende beslutningsforslag nr. B 64, hr. Camre, har ordet.

Camre (S):

De to forslag er fremsat som følge af det forhold, at vi i disse år ser, at landbrugshensyn i stigende grad sættes over miljøhensyn. Man kunne også sige det på den måde, at vi ser en stærk landbrugsminister stillet over for en svag miljøminister, og det får desværre til følge, at en lang række miljøhensyn bliver nødlidende. Man kan udtrykke det, som fru

[Camre]

Lone Dybkjær har gjort det i det radikale forslag, hvorfra jeg citerer af bemærkningerne:

»Både den stærkere retsstilling for landbrugsretsinteresser, forringelsen af forenklingen og den forventede forsinkelse af regulativernes tilvejebringelse skaber en betydelig tvivl om hele vandløbslovens administrationsgrundlag og især om varetagelsen af de miljöhensyn, der er en del af lovens formål.«

De to forslag har det samme formål, nemlig at få ændret udformningen af regulativet, således at vi får klarhed over, om de miljöhensyn, som skal varetages i forbindelse med regulering af vandløbene, er de eneste, som skal på bordet i forbindelse med udarbejdelsen af disse regulativer.

Jeg synes, der er grund til at fremhæve, at Kommunernes Landsforening i ganske usædvanlig stærke vendinger har kritiseret det indgreb i miljøstyrelsens indstilling, som er foretaget i miljøministeriet. Jeg skal såmænd ikke kritisere miljøministeren som sådan derfor, for jeg tror ikke, det er med miljøministerens gode vilje, men den svage position i regeringen, som miljøministeren har i forhold til landbrugsministeren, har altså medført, at der er kommet en tilføjelse ind i formuleringen, og det er den, vi gerne vil have taget ud.

Det radikale forslag beder om, at ministeren genforhandler disse ting og gennem en ny forhandlingsrunde søger at få landbrugs- og miljøorganisationerne og de kommunale organisationer til at blive enige. Det er jo et fromt ønske. Jeg tror bare ikke, det kan føres igennem, men det får vi jo at se under udvalgsarbejdet. Hvis problemet kan løses med det radikale forslag, har vi naturligvis ikke noget imod det, men skulle det vise sig, at det ikke kan lade sig gøre, håber vi på en bredere tilslutning til det socialdemokratiske forslag, som er klart og enkelt, og som vil genskabe den retstilstand, der oprindeligt var tilsigtet på dette område.

Rønholt (KF):

På vegne af centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti og som ordfører for det konservative folkeparti skal jeg blot meddele, at vi tager miljøministerens redegørelse til efterretning. Vi kan således hverken støtte

det af fru Lone Dybkjær eller det af hr. Camre fremsatte forslag.

Sønderby (V):

Fru Lone Dybkjær har jo brugt den politik i dag ved genfremsættelsen at nøjes med at henvise til det, der blev sagt sidste gang, og det skal jeg også gøre.

Der blev i den tidligere debat sagt, at politik var en form for pression, og jeg synes nok, at disse to forslag er en form for pression. Det var stærke ord, der lød fra socialdemokratiets ordfører, hr. Camre, lige før, når man husker på, at hr. Camre var formand for miljøudvalget, da vandløbsloven blev vedtaget. Dengang blev der sagt, at landbruget stadig væk skulle have ret til at dræne, og det er jo netop det, der er sket.

Jeg synes også, det i relation til det, fru Lone Dybkjær har sagt tidligere på dagen, var på sin plads at kigge i forslaget, for fru Lone Dybkjær har sagt, at man ikke rigtig har gennemarbejdet bestemmelserne. I bemærkningerne til beslutningsforslaget står der:

»Forslagsstillerne er desuden bekendt med, at Amtsrådsforeningen vil fremsætte synspunkter på linje med Kommunernes Landsforenings.«

Det var noget, den forhenværende forslagsstiller regnede med skulle ske. Det skete altså ikke, og så kunne man da i hvert fald have pillet det ud.

Jeg skal med henvisning til de bemærkninger, jeg gjorde sidste gang, og til det, miljøministeren har sagt, afvise forslagene og sige, at det ikke kan være rimeligt, at folketinget blander sig i cirkulærer og vejledninger.

(Kort bemærkning).

Camre (S):

Jeg føler trang til at sige til hr. Sønderby, at hverken det radikale forslag eller vores forslag tilsigter at bestemme, at landbruget ikke mere må afvande og dræne. Det er jo ikke det, der står i forslagene.

Det, der er kernen i denne sag, er, at afvandsinteresserne med den formulering, ministeren har givet bekendtgørelsen, får en bedre og stærkere retsstilling end efter den tidligere vandløbslov, og det vil være i strid med den afvejning, som fremgår af formålsbestemmelserne til vandløbslovens kap. 1,

[Camre]

som hr. Sønderby og jeg har været sammen om at vedtage.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Hr. Camre og jeg er enige om, at der skal forhandles med kommunerne – det har ministeren også sagt – men det, hr. Camre nu vil have, er, at bemærkningen om, at man skal spørge i realdatakontoret, om der er nogen afvandingsproblemer, skal udgå. Ja men der står, at kommunerne skal spørge, men der står intet om, at de skal rette sig efter svaret.

Hr. Camre sagde til miljøministeren, at landbruget nu havde fået en frygtelig magt over den nuværende regering. Jeg synes lige, jeg vil gøre hr. Camre opmærksom på, at den slet ikke er så voldsom; den er ikke stærkere, end da hr. Camre var formand for miljøudvalget.

Margrete Auken (SF):

Denne debat har vi kørt, hver gang vandløbsloven har været til behandling, og den vil vel fortsætte, for det er jo en umulig lov, som jeg dog også var med til at stemme for i sin tid, umulig, fordi den, som jeg har sagt, er et tog med lokomotiv i begge ender, og det kan jo næsten kun gå galt.

Jeg vil først lige sige til miljøministeren, at det problem, at vi ikke må blande os, når der udarbejdes cirkulærer, regulativer, og hvad ved jeg, ville regeringen blive helt fri for, hvis man på forhånd sikrede sig, at man kun lavede numre, som folketinget med et flertal bakkede op. Men vi har faktisk en regering, som har erklæret – og det er ikke specielt til miljøministeren, jeg siger dette her – at den, der sidder på apparatet, sidder på magten. Det sander vi, og derfor må vi gribe til alt det pillenillearbejde herinde, og det er meget anstrengende. Vi bliver bebrejdet fra forskellig side, at vi belaster folketingets talerstol med alt det spørgesjov, men vi er altså nødt til en gang imellem at sige sådan og sådan, når vi ser, at nogen har brugt en magt, han har i kraft af, at han sidder på apparatet i stedet for at sikre et flertal i folketinget. Derfor er det bare om at spille med på reglerne og finde sig i, at vi selvfølgelig en gang imellem lopper os op til at tale fra den anden side.

Det er klart, at denne elendige lov med to hinanden modsatrettede formålsparagraffer må give problemer. Men grunden til, at loven overhovedet blev lavet, var ikke, at den skulle sikre landbrugets afvandingsinteresser, det må ministeren give mig ret i. Den blev lavet for at sikre nogle miljøinteresser, for afvandingsinteresserne var der i forvejen; der var ingen grund til at lave lovgivning om det.

Nu er vi i den situation, at det, som man havde opnået under lovforberedelsen, nemlig at alle var blevet enige – det var jo også bevægende – selvfølgelig gik i stykker, og så har den stærkeste altså haft held til at lave en skævvridning. Uanset hvor meget både ministeren og regeringspartierne ordførere siger at denne skævvridning ikke har fundet sted, har vi fået en række henvendelser, der tydeliggør det. Hvis man mener, at det bare er for sjovs skyld, arealdatakontoret skal spørges, så behøver det ikke at stå nogen steder. I samme øjeblik det står der, ved vi udmærket godt, at man ikke bagefter bare kan blæse på, hvad arealdatakontoret har sagt; det ved hr. Sønderby da også godt.

Men nu bliver vi nødt til at sikre, at det, som var lovens formål, nemlig miljøinteresserne, vægtes, jeg var lige ved at sige så stærkt, som vi kan komme af sted med det, og jeg vil da gerne, hvis jeg kan bidrage til det, give det et skub yderligere i miljømæssig retning. Men jeg skal nok bøje mig for det flertal, der er, ligesom jeg mener, ministeren bør bøje sig for det.

Så til de konkrete forslag. Jeg havde håbet, da jeg begyndte at arbejde med de to forslag, at der var sket noget siden sidst, for sidste gang var det forbløffende, at vi fik to forskellige forslag lagt på bordet, som egentlig ville det samme, men faktisk var forskellige. Jeg er lidt skuffet over, at socialdemokratiet og det radikale venstre ikke er blevet enige om, hvordan dette her skal gøres, så vi kunne køre sagen igennem forholdsvis hurtigt. Men altså: vi står nøjagtig i samme situation, som vi gjorde ved førstebehandlingen for valget.

SF vil støtte det, der kan give resultat; lad os sige det på den måde. Umiddelbart er jeg selv mest tilbøjelig til at støtte det socialdemokratiske forslag, af den simple grund at jeg har svært ved at forestille mig, hvordan det radikale forslag lader sig praktisere, altså

[Margrete Auken]

at sige til landbruget og naturfredningsfolkerne, at de skal blive enige. Når ikke engang socialdemokratiet og det radikale venstre har kunnet blive enige, hvordan forestiller man sig så at folk, der virkelig vil de modsatte ting, skal blive det?

Men lad os se på det, lad os få det kørt igennem; det vigtigste er, at der sker noget, nemlig at ministeren ændrer cirkulæret, som altså er galt, uanset om ministeren og venstre siger, at vi ikke skal tage det alvorligt. Jeg mener, denne sag skal på plads inden sommerferien, og derfor er vi mest tilbøjelige til at støtte det socialdemokratiske forslag. Men vi går med på hvad som helst, der kan få sagen til at falde i hak. Når vi støttede forslaget i sin tid, støtter vi selvfølgelig også disse forsøg på at reparere landbrugets maltraktering af loven.

Maisted (FP):

Jeg skal henvise til det, vor ordfører sagde den 8. december 1983, da vi behandlede det radikale forslag. Vi afviser begge beslutningsforslag.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Først skal jeg lige sige noget om spørgsmålet om, hvorvidt folketinget skal blande sig i bekendtgørelser og cirkulærer osv. For mig er det ikke noget helligt spørgsmål; loven blev jo udformet og vedtaget herinde, og bekendtgørelser burde bare være en teknisk udfoldning af detaljerne i den. En bekendtgørelse skal selvfølgelig følge det, der var hensigten hos det flertal, der vedtog loven, og føler et flertal, at hensigten ikke er fulgt, er der ikke andet at gøre end at gribe ind, for hvis man ikke griber ind, bøjer man sig for, at en minister har ret til at ændre nogle ting via en bekendtgørelse, og det er ikke acceptabelt. Den konflikt kender vi fra alle mulige andre områder; der er faktisk også andre områder, hvor vi har forsøgt at gribe ind, og hvor det kunne være berettiget at gribe ind. Nogle gange er det ikke lykkedes, fordi et flertal mente, det var i orden, at der foregik en udvikling. Jeg synes, det under alle omstændigheder bør komme op i folketinget, når der sker nogle ting i bekendtgørelser eller cirkulærer, som ændrer noget i en lov, og jeg synes, det er rimeligt at gribe ind her.

Nu er det jo sådan, at vandløbsloven er vedtaget med et bredt flertal i sin tid, og det gør jo netop, at de forskellige partier har kunnet lægge forskellige ting i vægningen af det ene og det andet hensyn, på den ene side miljøhensynet og på den anden side erhvervshensynet, og derfor har miljøministeren også kunnet lægge sin vægning i det.

Miljøministeren sagde heroppefra, at den formulering, der er kommet ind, ikke har til hensigt at vægte nogle hensyn mere end andre. Ja men der er altså nogle herinde, der mener, at der er nogle hensyn, der skal vægtes mere end andre. Man kan i øvrigt ikke være neutral på dette område, det er simpelt hen en umulighed at være neutral, og ministeren har altså valgt side, han har vægtet med sin formulering, selv om han står heroppe og siger, at han slet ikke kan forstå det; det forekommer ham uforståeligt og ubegrundet, som han siger, hvad der foregår her. Ja men det er han næsten nødt til at sige, for det er jo ham, der er ansvarlig for det, der er sket med bekendtgørelsen. Jeg synes nu ikke, det er særlig uforståeligt, og i hvert tilfælde er det ikke uforståeligt for et flertal herinde. Det er heller ikke uforståeligt for Kommunernes Landsforening. Det er heller ikke uforståeligt for miljøorganisationerne. Det er heller ikke uforståeligt for miljøstyrelsen. Der er faktisk temmelig mange, der har forstået det ganske godt, og problemet er egentlig ret klart.

Spørgsmålet, der rejser sig, er, hvordan problemet skal løses. Skal det løses på den måde, socialdemokraterne foreslår, nemlig ved, at den tilføjede formulering i bekendtgørelsen simpelt hen hives ud, eller skal det løses, som de radikale foreslår det, ved at man tager en fornyet forhandling? Jeg er mest tilbøjelig til at mene, at den metode, socialdemokratiet foreslår, er den bedste, fordi vi hermed ganske klart ændrer i bekendtgørelsen, og så er der ingen tvivl om, hvad vi mener. Vi mener nemlig, at landbrugsinteresserne ikke skal vægtes yderligere i dette spørgsmål, og tager ganske klart stilling til det.

Jeg er lidt bekymret ved, at man skal tage en helt ny forhandlingsrunde, for hvad kan der egentlig komme ud af den? Ja, der er ingen tvivl om, hvor de forskellige parter står, men hvis de skal finde et eller andet kompromis, så bliver det dårligere, er jeg

[Anne Grete Holmsgård]

bange for, end hvis man simpelt hen fjerner tilføjelsen til bekendtgørelsen. Derfor vil jeg mene, at det at fjerne tilføjelsen vil give det bedste resultat, men jeg er selvfølgelig ligesom SF åben for en hvilken som helst metode, der sikrer det bedst tænkelige resultat for miljøet, men det tror jeg faktisk socialdemokratiets forslag gør.

Det er nok sådan, det har jeg også forstået på debatten sidste gang, at de radikales betænkeligheder i høj grad går på spørgsmålet om at gribe ind i en bekendtgørelse, men jeg synes egentlig ikke, det er et helligt princip. Det er jo ikke et spørgsmål om, at der bliver givet nogle signaler herindefra om, at nu vil flere partier i folketinget gribe ind i en hvilken som helst bekendtgørelse. Det er en meget præcis sag, hvor man klart kan sige, at her afviger bekendtgørelsen fra det, et flertal herinde ønsker. Den slags sager vil man formentlig ikke få ret mange af, og hvis man ikke griber ind dér, så er problemet altså, at man acceptere den udvikling, og det tror jeg heller ikke de radikale vil mene er en god accept at give herindefra.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B. 44 (om vandløbslovens iværksættelse), fru Lone Dybkjær, har ordet.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal til hr. Sønderby sige, at jeg burde under alle omstændigheder have sagt, at vi fremsætter det fuldstændig magen til, så det er lettere for ordførerne, så de ikke behøver at gå det hele igennem. Det er sådan set fejlen, for det, der var hele filosofien i overhovedet ikke at ændre noget i det, var, at så kunne vi ret hurtigt gå videre i arbejdet. Det burde have stået der, men det skete på grund af hastværket ikke. Det er baggrunden.

Så vil jeg sige til ministeren, at problemet er jo netop, som ministeren siger, at der er mange forskellige hensyn, og man kan ikke tilgodese dem alle. Hvem er det så, der er blevet tilgodeset?

Det er det, det hele drejer sig om. Dér er vi altså nogle, der mener, at landbrugsinteresserne er blevet noget mere tilgodeset end miljøinteresserne, og derfor synes vi ikke, at det er en acceptabel løsning, der er kommet ud af det.

Så siger ministeren – det sagde ministeren også sidst – at folketinget ikke skal blande sig i regler og bekendtgørelser. Det er jeg sådan set enig i, men det kræver, at regeringen er meget omhyggelig med sine bekendtgørelser.

Jeg ved ikke, om ministeren havde lejlighed til at høre en radioudsendelse. Jeg havde på grund af min nu snart mange gange omtalte influenza lejlighed til at høre lidt mere radio, end jeg ellers gør, og derfor hørte jeg også Poul Erik Søes kronik om en oppositionsregering og nogle betragtninger om, hvordan en oppositionsregering håndterer tingene. Et af kernepunkterne i det var, at det var normalt, at man havde sikret det parlamentariske grundlag forinden. Det var i øvrigt ikke møntet på den udmærkede miljøminister, men på en anden af ministrene – hvis bekendtgørelse Slotspladsen jo har reageret lidt på i dag – hvor man ikke på forhånd havde undersøgt, om der var et flertal. Jeg synes nok, at før ministeren udsendte denne bekendtgørelse, burde han have sikret sig, at der rent faktisk var et parlamentarisk grundlag, når bekendtgørelsen er, kan man sige, på kanten af det, der var hensigten med loven.

Derfor synes jeg, at vi kan slutte debatten her i dag – også på grund af tidspunktet – med, at vi er nødt til at arbejde videre med det i udvalget, men at ministeren bør lytte lidt til, hvor flertallet rent faktisk ligger. Hvis ministeren gør det, så er det muligt, at vi kan finde en løsning under udvalgsarbejdet.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som jeg gjorde opmærksom på, da vi havde førstebehandlingen af forslaget, ligger det jo sådan, at tidligere – hvad vi alle ved – drejede vandløbsloven sig først og fremmest om at fjerne vandet fra landbrugsområderne. Nu ændres den sådan, at der kommer et andet hensyn ind, der skal vægtes lige dermed, og det er miljøet.

Disse to hensyn står lige over for hinanden i lovforslaget. Derfor må de regler og bestemmelser, der udformes, tilgodese begge parter lige meget. Det har været vores målsætning i miljøministeriet at udarbejde reglerne og bekendtgørelserne sådan, at de nøje følger denne ligevægtning, og det er det, der er sket. Der har været forhandlinger med mange parter. Alle har ikke kunnet få tilgo-

[Miljøministeren]

deset alle deres synspunkter. Det må man ikke opfatte på den måde, at det kun er landbruget, der er tilgodeset, altså vandløbsafdelingen, ikke miljøafdelingen.

Når hr. Camre siger, at Kommunernes Landsforening i meget stærke vendinger har udtalt sig imod forslaget, så er det nok rimeligt at tage fat på, hvad det egentlig er, de har sagt.

Kommunernes Landsforening har sendt et brev til mig, hvori de gør opmærksom på nogle af bestemmelserne. Foreningen har navnlig påpeget, at bestemmelserne ville kunne medføre uforudset meradministration for kommunerne. Jeg har derfor taget initiativ til, at der indledes drøftelser herom med de kommunale organisationer for at finde en rimelig løsning. Disse drøftelser har foreløbig vist, at det er rimeligt at antage, at bestemmelserne om afvandingsforhold kun medfører beskedne merudgifter.

Det, vi herudover har talt om, er af rent kommerciel art. Kommunernes Landsforening har i deres henvendelse desuden peget på, at de finder det uhensigtsmæssigt, at registrering af data fra vandløbsregulativet foregår i landbrugsministeriets arealdatakontor, og at kontoret skal inddrages, hver gang der laves et nyt vandløbsregulativ.

Som følge af den afvandingsundersøgelse, arealdatakontoret forestår, har kontoret opbygget et landsdækkende EDB-register omfattende de pågældende vandløbsregulativer. Jeg nævnte i mit svar til Kommunernes Landsforening, at dette er grunden til, at kommunerne skal anvende oplysninger fra kontoret, når de udarbejder de nye regulativer. Det ligger der altså i forvejen. De kan bare trække på det. Jeg præciserede ligeledes, at spørgsmålet om, hvordan den fremtidige registrering af vandløbsregulativer skal foregå, snarest vil blive drøftet i et såkaldt EDB-samordningsudvalg for arealdata, hvor stat og kommuner er repræsenteret.

Jeg kan oplyse, at EDB-samordningsudvalget på et møde den 9. december 1983 drøftede dette spørgsmål. Udvalget besluttede, at der på miljøstyrelsens ferskvandslaboratorium skal iværksættes et udredningsarbejde til belysning af faglige og tekniske spørgsmål vedrørende registrering af regulativdata. Dette arbejde skal udmunde i forslag til, hvordan der kan etableres EDB-registre over data for vandløbsregulativer hos amter og

kommuner. I dette udredningsarbejde deltager samtlige berørte parter, herunder de kommunale organisationer. Resultatet af dette arbejde vil blive forelagt EDB-samordningsudvalget inden sommerferien, og udvalget vil herefter tage stilling til, hvordan amtskommunale registre kan opbygges. Det er klart, at såfremt der etableres sådanne decentrale registre, vil behovet for at inddrage landbrugsministeriets arealdatakontor ved udarbejdelsen af vandløbsregulativer kun være til stede, når der skal ske en egentlig regulering af vandløbene, hvorved der sker ændringer i de afvandingsmæssige forudsætninger.

Det er min opfattelse, at de problemer, Kommunernes Landsforening har peget på i forbindelse med de nye bekendtgørelser og cirkulærer, herved vil blive løst på en acceptabel måde. Det er altså det, der ligger bag kommunernes henvendelse.

Fru Margrete Auken gør gældende, at jeg har givet udtryk for, at man ikke skal blande sig. Vi skal ikke lave numre. Det, der er sket her, er efter min bedste overbevisning en knivskarp afvejning af alle hensyn. Dem, der siger, at det ikke er tilfældet, kunne jeg have lyst til at spørge: hvor er de vandløbsmæssige hensyn og landbrugets hensyn tilgodeset fremfor miljøhensyn?

Jeg vil godt sige til hr. Camre, at man selvfølgelig kan have sin mening om en stærk landbrugsminister og en svag miljøminister. Det er jo de politiske diskussionsmidler. Historien må bedømme, om ikke vi kan stå ved siden af hinanden, men lad det ligge.

Jeg vil gerne sige – for at udviske enhver misforståelse – at der ikke har været nogen form for kontakt mellem undertegnede og landbrugsministeren, hverken før eller under udarbejdelsen af dette materiale. Der har end ikke været en henvendelse fra landbrugsministeren til mig desangående. Der har udelukkende været ført forhandlinger med de berørte parter, herunder landbrugets organisationer, med henblik på at finde en løsning, som er vægtet lige.

Må jeg afslutningsvis sige, at forhandlingerne er altså godt i gang. Vi er enige i, at disse forhandlinger skal føres igennem. Det, kommunerne har henvendt sig om, ser ud til at kunne klares igennem det udvalgsarbejde, der er i gang. Såfremt det ikke kan, vil det nok være rimeligt, at vi i fællesskab med ud-

[Miljøministeren]

valget drøfter, hvordan situationen så er til den tid.

Camre (S):

Jeg vil gerne sige for det første til miljøministeren, at miljøministeren ikke må betragte mine udsagn om dette med den stærke og den svage minister som noget personligt. Hvis miljøministeren, hr. Chr. Christensen, sad i landbrugsministerstolen og hr. Niels Anker Koføed sad i miljøministerstolen, så ville styrkeforholdet være det samme. Der ville med denne regering fortsat være en stærk landbrugsminister og en svag miljøminister.

Jeg vil godt yderligere sige til ministeren, at Kommunernes Landsforening har om denne sag den 24. oktober 1983 skrevet:

»Det var ikke hensigten med den nye vandløbslov, at landbrugets afvandingsinteresser skulle have en stærkere retsstilling end efter den tidligere lov. Det kan imidlertid blive konsekvensen af de nu indføjede bestemmelser, idet kommunerne vil have vanskeligt ved at bedømme landbrugsministeriets vurderinger.

Landsforeningen finder, at de undersøgelser, landbrugsministeriet foretager om jordbrugets afvandingsbehov i henhold til lov om tilskud til dræning og vanding, kan have relevans for landbrugsplanlægningen, men kun kan medføre kompliceringer i vandløbslov-administrationen i strid med lovens intentioner.«

Det føler vi uanset miljøministerens gode vilje at der stadig væk vil være tale om.

Og så vil jeg sige lige så venligt og stilfærdigt, som fru Lone Dybkjær gjorde det heroppefra: ministeren må tage hensyn til, hvor flertallet i denne sal ligger. Ministeren er medlem af en mindretalsregering, og i denne sag er flertalsindstillingen ganske klar.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg må bede hr. Camre om ikke at komme med den slags visioner med hr. Niels Anker Koføed som miljøminister. Jeg kan blive lidt panisk ved tanken.

Jeg mener, at vi skal fortsætte arbejdet i udvalget, som jeg allerede har sagt, men jeg vil godt til ministeren sige, at det er netop, fordi vi mener, at der ikke er taget de rigtige, ligelige hensyn. Lad os sige det på denne

kryptiske facon. Kommunernes Landsforening har trods alt reageret, fordi der er en hel del hensyn, som de ikke har ment at de administrativt på forhånd havde taget stilling til. Vi kan altid diskutere, om det er merarbejde eller landbrugets interesser, eller hvad ved jeg, men der er i hvert fald indført noget vedrørende landbruget, som de ikke havde ment at de på det tidspunkt skulle blandes ind i, og så reagerede de efterfølgende.

Jeg indrømmer gerne, at miljøorganisationer kan være overfølsomme. Det kan vi roligt sige at de kan være. Det er næsten deres opgave at være overfølsomme. Men jeg synes, at de har reageret med rette her.

Jeg kan godt forstå, hvis ministeren synes, det er kedeligt, hvis man skal ændre meget på ministerens afgørelser, når det nu har været ganske hårdt at komme igennem. Det er jeg ikke i tvivl om. Jeg skal ikke blande mig i det med den stærke og den svage og sådan noget, men jeg er ikke i tvivl om, at det kan være ganske vanskeligt for ministeren indimellem med blide ord at få sine ting igennem i regeringen, så jeg kan godt forstå, hvis ministeren er ked af det, hvis han skal på den igen.

Det, jeg bare vil opfordre til, er, at vi på en eller anden måde under udvalgsarbejdet finder en fornuftig løsning på det her. Det tror jeg faktisk også på lidt længere sigt tjener miljøministerens interesser.

Margrete Auken (SF):

Ja, jeg tror da heller ikke, at miljøministeren er så forfærdelig ked af at blive styrket, for nu at anvende sprogbogen herinde. Det er trods alt altid en fordel at have flertallet på den grønne side i denne sammenhæng. Jeg synes, at bare denne førstebehandling har afklaret meget i forhold til, hvad der lå klart inden, også om, hvordan tingene kan laves. Ministeren kan spare os meget ulejlighed i miljøudvalget, hvor vi jo har meget at lave, ved at udvise den lydørhed, som fru Lone Dybkjær anmodede om.

Jeg vil godt sige en ting igen om det med afvejningen. Da vi vedtog vandløbsloven, var det ikke for at sikre afvanding, for det var sikret. Det var for at sikre miljøinteresser. Miljøministeren kan ikke være uenig i, selv om han ikke var miljøminister dengang, at det var hovedformålet. Vi vidste, at vi var

[Margrete Auken]

oppe imod noget, der var meget tungt, og jeg vil godt give et eksempel på, hvor let det tipper.

Den film, ferskvandslaboratoriet har lavet, blev vist i udenrigsministeriet for nogle måneder siden. Hvis man tager programmet til den film – nu har jeg det desværre ikke her – kan man se, hvordan der er blevet bøjet arm på den ene og den anden. Der står i indledningen et eller andet i retning af, at vandløbenes naturlige opgave er at aflede, men derudover må de gerne være kønne. Man kunne lige mærke den lille prioritering; man kunne godt se, hvem der havde siddet hvorhenne, da teksterne skulle laves. Det er dog ikke Vorherre, der har bestemt, at vandløbenes opgave først og fremmest er afledning. Det er nogle andre ting, der gør sig gældende dér. Der var den allerede tippet, og den er også tippet med det, vi har fået forelagt her.

Jeg tillader mig en ting, som ikke er helt efter bogen, men nok efter erfaringerne, nemlig at spørge: hvem er det, der har protesteret? Mine erfaringer siger mig, at havde vi trådt landbrugets interesser bare en anelse for nær, så havde vi fået 14 henvendelser, for det kender vi dem godt nok til, og det er i orden. Der er ingen protester fra dem, men protester fra miljøorganisationerne. Det er lidt dumt af mig at sige det heroppefra, for det betyder, at vi næste gang selvfølgelig vil få en stak protester fra begge sider.

Det er meget godt en gang imellem at se på, hvem det er, der reagerer på hvad, og hvem der på forhånd er den stærke og den svage part i det her, og miljøet er den svage part. Gå hjem og læs det program til vandløbsfilmen igen, og læg mærke til, hvordan den har fået en forskydning helt ubevidst, men den er der alligevel.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

De forhandlinger, der gik forud for bekendtgørelsens udformning, er gennemført af miljøministeriet. Det er af vore embedsmænd gennemført på fortrinlig vis med en meget fin afbalancering af lovens krav. Jeg spørger igen: hvor er det, landbrugsmæssige hensyn er gået forud for miljømæssige hensyn? Jeg spurgte om det før. Ingen har svaret mig. Er det ikke rimeligt, at man, når man beder mig om at optage nye forhandlinger, siger, hvor det er, jeg skal ændre det?

Kommunernes Landsforening reagerede i første omgang stærkt, fordi de havde den anden opfattelse af det, der var lavet, end de kom til, da de blev orienteret om bekendtgørelsens sande indhold. Derefter stod kun tilbage det økonomiske, og det er ved at være klaret.

Vi kan naturligvis appellere til enighed om mange ting; vi kan ikke forlange, at der skal opstå enighed. Derfor må vi skære igennem og sige: her er den afbalancering, der er rigtig. Jeg har forhandlinger i gang, vi har den fineste kontakt med Kommunernes Landsforening. Afgørelserne angående økonomien vil blive klaret her i foråret. Hvis de ikke fører til et positivt resultat – navnlig hvis det er sådan, at bestemmelserne ikke virker efter den hensigt, folketingets flertal har – så er vi de første til at optage forhandlinger for at nå det rigtige resultat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Landbrugs- og fiskeriudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om smitsomme sygdomme hos husdyrene. (Lovforslag nr. L 69).

Landbrugs- og fiskeriudvalget har endvidere afgivet betænkning over:

Forslag til lov om planteskadegørere. (Lovforslag nr. L 47).

Eksemplarer vil blive omdelt.

[Formanden]

Landbrugs- og fiskeriudvalget har endvidere afgivet betænkning over:

Forslag til lov om margarine m.v. (Lovforslag nr. L 46).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Finansudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1983. (Lovforslag nr. L 87).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Kommunaludvalget (4/4 84):

Udtræder: Heinesen (S)

Ny stedf.: Tove Lindbo Larsen (S)

Udvalget om offentlige arbejder (4/4 84):

Udtræder: Heinesen (S)

Nyt medl.: Helge Mortensen (S).

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 5. april 1984, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.53
